

SRĐAN KOSIĆ

STAV UREDNIKA

Vaistinu Šarli!

Na kraju, ko povlači granicu kome se smijemo sprdati, a kome ne? Možda ima hindusa u Crnoj Gori, pa treba biti i tu politički korektan

6277 PREGLEDA 52 KOMENTARA

FOTO: VIJESTI

267

Share

0

+1

Tweet

Negdje mora da postoji granica i neke stvari nisu za sprdnju, uklesano je u umu neznanog mediokriteta. Šarli ne poznaje takva ograničenja, jer je slobodan. Šarliju nije bitno bilo hoće li ga tužiti kod majke, tate, šefa ili premijera. Šarli provocira sve centre moći, sve religije, sve partije, sve koji imaju moć da tlače.

Momentat je težak, reakcije i dalje samo emotivne, ali ostaje to da „Ja sam Šarli“ tužno odjekuje Crnom Gorom i brdima, jer bojim se da nismo Šarli. Mi ne upiremo prstom u nepravdu osim kad nas direktno ne zadesi, ne zamjeramo se onima od kojih nam nešto zavisi, da ne bi bili „mimo naroda“. Nije ovo žalopojka da i novinare u Crnoj Gori biju, jer se ni blizu ne tiče samo novinara, već svih kojima je stalo do slobode, jednakosti i pravde. Nije elegija crnogorske zbilje, nego odbrana ideje da neko ne smije da te šklapa zato što ga je nešto isprovociralo. Isprovociralo je i mene „Je suis Charlie“ na fb zidovima onih koji se ugrizu za jezik kad god pomisle išta kritički, pa nisam naoštrio handžar nego olovku. Za razliku od crnogorskih rodoljubnih umjetnika koji kraj kamina kontempliraju samo kako da se ne zamjere kome svojim radovima, da ne bi ugrozili nacionalnu penziju.

Šarli je ideja, jednako kao religijske ideje, političke ili ekonomske ideje, ali Šarli se ne boji da ismijava druge ideje. Kao što ismijavamo političke i ekonomske ideje i emocije vezane za njih, tako možemo da ismijavamo religijske ideje, jer su na tom nivou sve jednake, ne i iste, pa imamo izbor šta ćemo čerečiti i čemu ćemo se posprdavati, ali i nudimo nas za ismijavanje i sprdnju.

Svjesno i nesvjesno se sprdamo i provociramo hinduse zato što su im krave svete životinje i ne shvatamo te običaje ozbiljno, rugamo se Zevsu, Toru, jer nam se može zato što nemaju nikoga ko bi ih branili. Ali, nije poenta da se treba ili ne treba sprdati, poenta je da to možeš ukoliko želiš da radiš. Da se sprdaš pravoslavlju, katoličanstvu, judaizmu, islamu, kao i nečijoj nevjeri. Jer nečija vjera ne smije biti zaštićenija od nečije nevjere.

Na kraju, ko povlači granicu kome se smijemo sprdati, a kome ne? Možda ima hindusa u Crnoj Gori, pa treba biti i tu politički korektan. Ali, kad bi tom logikom pratili i poštovali sve vjerske propise u svijetu, mnogo bi drugačije ovaj život izgledao. Ne radi se tu samo o religijskim uvjerenjima, nego i političkim ili sportskim. Možda mene vrijeđa kao fana Simona Amana to što mu se neko sprdao, ali mi to ne daje pravo da se „ne svađam sa njim, nabodem ga“. Ako kažete da je „to samo sport“, ko će da izmjeri to da li sam se ja više uvrijedio zbog toga ili neko drugi zbog karikature religijskog autoriteta? Možda CKM, koji je utvrdio da navijače ne treba privoditi zbog nasilja jer nose Crnu Goru u srcu, bez empirijske provjere nadamo se.

Sve što je pitanje izbora je tema za sprdnju, ono što je dato, odnosno urođeno je mnogo tanje tlo. Sloboda govora ili treba da bude potpuna - svemu se možemo sprdati, ili da štiti sve grupe podjednako – što nije moguće naravno, jer se uvrijeđenost ne može mjeriti ni na nivou pojedinca, kamoli grupe.

Zato ako tražite centre moći kod nas, samo im se posprdajte pa će se javiti ili same vojskovođe, ili činovnici da pokažu odanost i stanu u odbranu nejakog jezičara Amfilohija, ili promrzlog Mihaila, Novaka ili Slavka, Mila ili Momira. Pa kad čujete da „samo nas diraju“, o bilo kojoj falangi da se radi, znaćete da ste na pravom tragu, odmah postajete Crnogorac u Beogradu, i Srbin u Crnoj Gori. Zato kad ga otkriješ i ne sviđa ti se to što radi, sprdaj mu se, pa neka i on tebe „dura“. Ako ne uzme loptu i ode kući, ili ne kaže da „neće da se spušta na taj nivo“, našao si slobodnog čovjeka.

Pa vele diljem društvenih mreža, „što se čini od napada na medije po Francuskoj“. A čuti kad mu komšiju pameti uče šipkom preko glave, da mu ne bi ko zamjerio i da ne bi ostao bez onih 200 eura u Odboru za šta god. Citira Voltera o pravu na slobodnu misao, a misli da je novinar dobio što je zaslužio od neke avetinje kojoj se nije naslov dopao. Umiju i mediji da ubijaju, ne zaboravimo, ali ni jedno nasilje ne opravdava drugo.

Ako ste mislili da kod nas to razumiju, pogledajte inicijativu za povratak klevete. Nije čudno što je napadnut ljevičarski list, a ne desničarski koji šire ksenofobiju i rasizam, jer desnica desnicu poznaje. Zato Mari Le Pen traži povratak smrtne kazne, jer se identifikuje sa agresorom, ne sa žrtvom, isto kao dio naših poslanica.

Pa veli, napad je jedno, a pokolj drugo. Pa veli, dvije milijarde muslimana su

provocirali, morao ih je neko pospremit. Slab je taj vjernik kome vjeru poljulja crtani rad, isto kao što je nesigurna seksualnost onoga koji pokušava da probije kordon da „peder gradom ne bi šetao“. Da veze to sa konkretnom religijom nema, pokazao je i katolički sveštenik juče kad je rekao da su Muslimani imali pravo da reaguju jer su provocirani.

Pa veli, sve je to manipulacija Zapada, sami sebe napadaju da posle imaju izgovor. Uvijek je lakše bilo svoje zlo objasniti zavjerama: Srebrenica, Račak, Bljesak, Oluja, Morinj i Štrpci... Sve su namjestili, ništa od toga bilo nije. Još će nas takvi ubijediti da su braća Kuači neodgovorni pojedinci i da treba da poredimo jesu li bolji ili gori od nesoja Brejvika zato što nisu iste religije. Klasična podvala političkih elita, kakvih smo se barem mi ovdje naslušali, a evo vidjeli smo da su se i naši glavari potresli i prepoznali terorizam u tuđem dvorištu, kad nisu u svom.

Mislite da smo mi iznad svega toga? Usudio se jedan scenarista da kritikuje naš film, pa smo ga počastili uvredama i prijetnjama, jer „nema pravo on da se sprda“. Ima pravo da se sprda, i ima pravo da ne bude šikaniran i prebijan zbog toga. I mi treba da obezbijedimo to pravo.

„Je suis Charlie!“ Vaistinu nismo.